

ÉLETÜNK

XLIII. évf. 10. szám (43. Jg. Nr. 10)

Az európai magyar katolikusok lapja

2011. október

ISTEN MEGHALLGATJA KIÁLTÁSAINKAT

A Szentatya katekézise

XVI. Benedek a nyári pihenőidőszakot követően ismét a Szent Péter téren fogadta a világ zarándokait. Az imáról szóló katekéziseit folytatva szeptember 7-én, a kassai vértanúk ünnepén a harmadik zsoltárról elmélkedett, amelyben Dávid így imádkozik: „Mennyien szorongatnak, Uram! Hányan mondják rólam: Nincs menedéke Istenénél!” E zsoltár – mondta a Szentatya – az élet nehéz pillanataiban megnyitja szívünket a hit bizonyosságára. Isten mindig közel van hozzánk, problémák, nehézségek idején is: meghallgat, válaszol és megszabadít.

A zsoltárban a zsidó hagyomány szerint Dávid király imádkozik fia, Absalom elől menekülve. A király életének egyik legtragikusabb időszaka volt ez, amikor fia erőszakkal megszerezte a hatalmat, és arra kényszerítette, hogy hagyja el Jeruzsálemet. Dávid félelme jelenik meg ebben az imában: „Mennyien szorongatnak, Uram. Mennyien fordulnak ellenem! Hányan mondják rólam: Nincs menedéke Istenénél!”

Ez a kísértés, vagyis az, hogy elveszíti hitét, Isten közelségébe vetett bizalmát, minden hívőt fenyeget – magyarázta a Szentatya. Az igaz ember azonban kiállja a próbát, erős marad hitében, Istenbe vetett bizalmában, s így igaz életre lel. Ez a zsoltár mindannyiunkat személyesen érint. Félünk, hogy Isten talán nem üdvözít bennünket, nem ismer minket. A hit elvesztésére irányuló kísértlet az ellenség utolsó próbálkozása, amellyel szemben ki kell tartanunk, csakis így találhatunk rá Istenre és a valódi életre. Isten segítség, védelem, üdvösség. Mindenkit megvéd és győzelemre vezet, aki rábízta magát – mondta a pápa.

A harmadik zsoltár a bizalomról és a vigasztalásról ad példát; veszélyben, fájdalmak közepette, az élet nehéz pillanataiban megnyitja szívünket a hit bizonyosságára. Isten mindig közel van hozzánk, problémák, nehézségek idején is: meghallgat, válaszol és megszabadít. Am ehhez szükséges, hogy fel tudjuk ismerni jelenlétét, és el tudjuk fogadni az utat, amelyet mutat. Imádkozzunk azért, hogy az Úr adjon hitet nekünk, segítsen minket gyengeségünkben és tegyen minket képessé az imára a nehézségek idején.

Ő a mi „védőpajzsunk” és „dicsőségünk” – fogalmazott a Szentatya, majd katekéziséét követően köszöntötte a Szent Péter téren jelen lévő híveket, köztük a magyar zarándokokat is: „Isten hozta a magyar híveket, különösen is a miskolci jezsuita gimnázium csoportját és azokat, akik Szatmárnémetiből érkeztek! Kedves fiatalok, tanuljatok meg evangéliumi egyszerűségben élni és az életnek örövendeni! A kassai szent vértanúk közbenjárását kérve szívesen adom rátok apostoli áldásomat. Dicsértessék a Jézus Krisztus!”

V. R.

Puskás László:
Romzsa Tódor-ikon

KORUNK HITVALLÓJA

Száz éve született az 1947-ben vértanúságot szenvedett Romzsa Tódor munkácsi görögkatolikus püspök, akit tíz éve iktattak a boldogok sorába.

Elsősorban az igazságért üldözött boldogjaink testamentumán gondolkozzunk el – Romzsa Tódor vértanú püspökén és az őt 1944-ben püspökké szentelő Scheffler Jánosén...

Az igazságért üldözött minden egyes boldog példája kötelez, hogy ahogy ők is, mi is „a föld sója”, „a világ világossága” lehessünk.

Ezért kell tanulmányoznunk és elemeznünk hagyatékukat, hiszen hivatásunk szerint azért vagyunk, hogy megnyilvánulhasson Krisztus jelenléte a világban, és ezt világosan tudatosítanunk kell önmagunkban – hiszen ezt teszi reflektálatlanul minden jóakarató ember, a meg nem keresztelt is. Elvileg mi is, bár erre ritkán gondolunk, ugyanezt tesszük (vagy nem). Ez volt eleink missziója, és ez a mi feladatunk is, és ezt kell tegyék utódaink is. Hitvallóink is ennek a hivatásnak éltek, és tisztességgel ki is teljesítették, hiszen, például, Tódor püspök-vértanú élete és halála is a krisztusi modell megvalósítása egy adott helyen és időben – ez esetben Kárpátalján a XX. század közepén. Romzsa Tódor püspök élete és halála – akár egy Krisztus-ikon. A bölcsességben növekedő, szavával, példájával tanító, jó és áruló tanítványokat nevelő és vezető, szívetével mindenkit átölelő és a gonoszt mindenestől elvető, szenvedésében egyszerre gyenge és erős Krisztust, a keresztet elfogadó Krisztust követte. Életének és halálának szinte nincs is olyan mozzanata, amelynek archetípusa ne lenne megtalálható az Evangéliumban.

Ez tehát Tódor püspök örökségének lényege mindnyájunk számára. Ma is ugyanazzal a teljes önátadással kell követnünk Krisztust, ahogy ezt a vértanú, hű papjai és egész régióink hitvallói tették. Korunk hitvallói – a megpróbáltatások után megújuló Egyház szegletkövei.

(Puskás László: Megalkuvás nélkül című könyvéből)

„EGY NÉP AZT MONDTA: ELÉG VOLT...”

Napok óta rágódom egy dallamtöredéken. Az ilyesmi általában nem véletlen. Egy ideig mégsem értettem, miért éppen ezen: Mennyből az angyal... Hiszen hol van még a karácsony. Aztán rádöbbentem: ez a három szó nemcsak úgy folytatódhat, hogy „eljött hozzátok”, hanem úgy is, hogy „menj sietve...” Vagyis igazból nem a csilingelő karácsonyi ének mocorgott bennem, hanem Márai Sándor kopogóbb versének következő sorai, melyeket 1956 karácsonyán írt. Pontosabban az 1956 októberét követő karácsonyon. New Yorkból írta a verset – haza, oda, ahová az angyalt is küldte volna: „az üszkös, fagyos Budapestre, / oda, ahol az orosz tankok / között hallgatnak a harangok...”

Régóta ismerem ezt a verset – amelyet talán nem sorolnék a legeslegjobb versek közé, de mindenképpen a legfontosabbak között tartom számon. Apám pár évvel a halála előtt elmesélte: folytak a könnyei, mikor először olvasta, valami ki-rojtosodott szélű átütőpapírra gépelt, sokadik másolatban, amelyet aztán évekig a tárcájában hordott. Ekkor eszembe jutott néhány gyerekkori karácsony, és hogy Apa mint ha dűnnyögött volna valamit magában a fa alatt, a

gyertyafényben a közös éneklés után, mikor mi már javában bontogattuk az ajándékainkat. Ezt a hosszú verset – amelyet élete végéig kívülről tudott.

Vigasztalta magát Apa – földije, az ugyancsak Kassáról elszármazott író szávaival. Valószínűleg nem hitte egészen ő sem, évekkel később sem, hogy „világ csodája” volt, ami 1956 októberének végén történt Magyarországon, hogy a „népek Krisztusát” csodálták és tisztelték volna bennünk. A világ másfelé figyelt akkor is, hatalmasai a saját sívár érdekeik szerint cselekedtek akkor is, mikor rádiókon keresztül tüzelték kitartásra a harcolókat – ezzel valamiféle segítségnyújtás hiú reményét szítva bennük –, pedig már réges-rég sorsukra hagyták őket.

(Folytatás a 7. oldalon)

A MEGÚJULÁS ÚTJA A MINDENNAPI MEGTÉRÉS

Szentmise és Szent Jobb-körmenet

Erdő Péter bíboros, Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai mutatták be a Szent István-napi szentmisét a budapesti bazilika előtti téren augusztus 20-án.

A szentmisén részt vett III. Senuda kopt pápa. Erdő Péter bíboros a szertartás kezdetén köszöntötte a megjelent közjogi méltóságokat, és a diplomáciai testület tagjait, élükön XVI. Benedek pápa új magyarországi képviselőjét, Alberto Bottari de Castello apostoli nunciust, valamint a testvéregyházak képviselőit.

Hitből fakadó örömmel és rendületlen tenni akarással ünnepeljük az idén országalapító királyunkat, Szent Istvánt – mondta bevezetőjében a bíboros. Hiszen támadhatnak viharok, megrázhatják valóságok a társadalmat és a gazdaságot, de „a szikla, amelyre Szent István épített, maga Krisztus. Ő az alap. Rá épülnek az apostolok és az egész ház, amely Isten népét jelképezi a történelemben”. Külön köszöntötte az idén fennállásának nyolcvanadik évfordulóját ünneplő Katolikus Karitászt képviselőit. Mint mondta, az önkéntes emberi segítség olyan erő, amely reményt, állóképességet, optimizmust tud adni népünknek és helyi közösségeinknek.

A szentbeszédet Pápai Lajos győri megyéspüspök mondta. Szent István ki-

rály ezer évvel ezelőtt megalapította a magyar keresztény államiságot. Hitet adott, Egyházat szervezett, mindebből megszületett a magyar keresztény kultúra. És most azt kérdezzük: hogyan tovább? – tette fel a kérdést a győri megyéspüspök. Mint az evangéliumban hallottuk, az okos ember sziklára épít, mert a sziklára épített ház állja a vihart, a szikla pedig Krisztus.

Beszédében szólt arról, hogy már több generáció nőtt fel rendszeres vallásos oktatás nélkül. A mai világban a legnagyobb kísértés a közömbösség és a vallási szinkretizmus. Az emberből kiirthatatlan az Isten utáni vágy, de az ember istenkeresése is megváltásra szorul. Ezért Isten is elindult, hogy megkeresse, elérje és megmentse az embert. A kinyilatkoztatás fényében tudjuk, hogy az igazság Krisztusban van.

Aki Krisztusban felismerte az Isten Fiát, az Igazságot, az Atya Kinyilatkoztatóját, az nem léphet vissza. Ugyanezt látjuk Szent István életében is. És ennek kell megjelennie a mai keresztények életében is.

(Folytatás a 3. oldalon)

HITÜNK KÉRDÉSEI

Hit és hiszékenység

Sok filozófus vallatta már az emberi létezést. A XX. században például *Martin Heidegger*. Ő eljutott annak felismerésére, hogy földi létünk várakozó lét. Emberi egzisztenciánk azonban földi életünkben nem csupán várakozó lét, de szükségképpen a hitre utalt lét is. Tehát nem pontos az a megkülönböztetés, amely szerint vannak a hívők és vannak az úgynevezett nem hívők. Mert a nem hívők is hívők, csak ők másban hisznek.

Nem győzöm ismételni, és nem is szégyellem újra meg újra fölhozni azt az egyszerű és közérthető példát, amelyet két világnézetileg szembenálló fél vallo-mása alapján lehet meggyőzővé tenni. Egyik azt mondja: „Én hiszek Isten létében”. A másik viszont ennek ellenkező-jét véli kifejezni, amikor azt válaszolja: „Én viszont nem hiszek Isten létében”. Utóbbi szavait azonban le lehet leleplezni. Mert azt kellett volna mondania, hogy „Én viszont abban hiszek, hogy Isten nincs”. A filozófus pedig még azt is föl- ismeri, hogy ez a tagadó forma kategori- kusabb, mint az állító. Sőt, nagyobb hit kell hozzá, mint az előbbihez, mert szembeke- rül az okság elvével. Azzal ugyanis kimondjuk, hogy az egész tágu- ló világegyetem és benne valamennyi élőlény, csúszán az emberrel, olyan lét- rehozó okot követel meg, aki/amely mindazt fölülmúlja, ami általa létrejött. A világegyetem tehát valamennyi léte- zőjével együtt – és ez törvényszerű –, nem múlhatja felül azt, aki/ami létrehoz- ta, ahogyan a Nap kisugárzása nem múl- hatja felül a Nap energiakészletét. Ilyen egyszerű. S ez a szigorú logika az, amelyben a modern kriminológia példa- mutató, amikor egy gyilkosság nyomait kutatva a különböző tudományos lehetősé- gek igénybevételeével a hatásokból kö- vetkeztet az elkövető személyére.

Mivel tehát az úgynevezett „nem hí- vő” szembeke- rül a világban egyeteme- sen megtapasztalt és evidencián alapuló oksági összefüggésekkel, ezért az ő taga- dó hite voltaképpen már hiszékenység. Mert a valódi hit értelmileg megalapoz- ható, ez a hit viszont nem. Egyértelműen ellene mond ugyanis annak, hogy a hatá- sokból lehet következtetni a ható-okra, akkor is, ha azt nem ismerjük, ha nem láthatjuk. Mert az intelligenciánkat sem láthatjuk, de kulturális hatásaiból, az al- kotásokból következtetni tudunk rá. Ezt

alkalmazzák egyébként a rutinszerű in- telligencia-tesztek- nál is – már az elemi iskolában.

Miután tehát eljuthatunk annak felis- merésére, hogy világban való létünk a végső kérdéseket illetően szükségké- pen a hitre van utalva, újabb kérdés, hogy ez a hit mennyiben hozható össz- hangba az értelemmel (logika) és a ta- pasztalással (fizika), illetve a történelmi eseményeket illetően a tanúk hitelessé- gével. Az értelmileg és tapasztalatilag, továbbá a megbízható tanúk által me- galapozott hit tehát a valódi hit, ami ennek ellentéte, az a hiszékenység. A hiszé- keny ember nemcsak a logikával és vele a józan ésszel kerül szembe, hanem kife- jezetten „irracionalis”, tehát érzelmi, in- dulatú motívumok irányítják.

Vegyük a kabalát vagy a tizenhárm- as számot. Racionálisan semmi alapja an- nak, hogy a tizenhárm- as szám szeren- csétlenséget hoz. Sokan mégis tartanak tőle. Ismerős a mondás: „Nem lesz sze- rencsém”. S a tömegember hiszékenysé- gére a különböző érdekcsoportok rájá- t- szának (filmek, politikai propaganda). Csakhogy a nagy sztároknak is megvan- nak a babonái. A babona pedig a hiszé- kenység egyik jellemző példája. Fel sem lehet sorolni, milyen elképesztő formái vannak a babonás hiszékenységnek.

Maradjunk azonban egy nagyon ko- moly esetről, amely a keresztény hit kö- zépponti eseménye. Ez Jézus feltámadá- sa. Sokak számára ebben nem lehet hi- vatkozni a tanúk szavahihetőségére, mert a föltámadás eleve lehetetlen. Az ufó- lények léte vagy a reinkarnáció, az viszont elfogadható. A feltámadás való- ban szemben áll az emberi tapasztalás- sal. Csakhogy – válaszoljunk – a tapas- t- alá- sra önmagában nem lehet egyetemes érvényű tételt alapozni. Az emberek év- ezredek- nál azt hitték, hogy a Nap forog a Föld körül. Aztán kiderült az ellenke- zője. Biztosra vesszük, hogy a hó fehér. A fizikus pedig megingatja meggyőző- désünket azzal, hogy mi fehérnek ér- zé- keljük, mögötte azonban egy sajátos hul- lámkép a realitás. Tehát a halál általános tapasztalatával nem lehet bizonyítani, hogy a feltámadás lehetetlen. Jézus föl- támadására rákérdezve marad a tanúk szavahihetősége, amelyet Pascallal együtt egyebek mellett azért fogadunk el, mert életükkel és vérükkel pecsétel- ték meg tanúságtételüket.

Az már szociológiai és vallástudomá- nyi bizonyosság, hogy a megalapozott hit elvesztésével arányosan növekedik a hiszékenység és a babona a világban.

Az emberiség történetéből kiderült, hogy sok lényeges dologban a tekinté- lyek szavát fogadjuk el. Nem is tehetünk mást. Hiszen a fizikában képtelenség lenne ellenőrizni a különleges vagy tit- kos kísérletek sikerét. Ahhoz tehát, hogy hiteles tanúnak fogadjunk el valakit, pél- dául egy tudóst, ismernünk kell a szava- hihetőségét, bár az meg esetleg a közve- títő – például egy újságíró – szavahihetősé- gétől is függ. S melyik feltaláló ne tö- rekedne arra, hogy minél nagyobb szen- zációnak tüntesse fel találmányát. Végső fok- on a hit abban különbözik a hiszé- kenységtől, hogy megbízható tanúk állí- tására alapoz, és komolyan veszi az igaz- ságot, akkor is, ha az igazság az érdekei ellen van. A tömegember gyakran bizo- nyul hiszékenynek. Ilyen dolgokra ala- poz: „Azt beszélük, hogy...” vagy „Ben- ne volt az újságban, hogy...”.

Már inkább az értelmiségiek hitét moti- válja, ha valamit egy Nobel-díjas állít. Csakhogy a Nobel-díjas egyre több olyan dolgot hajlamos állítani, ami miatt soha nem kaphatott volna Nobel-díjat. *Charles Monod* például Nobel-díjas genetikus. Te- kintélye ebben kimagasló. Amikor azon- ban felcsap filozófusnak, és az élőlények meg az ember kialakulását a kozmikus vé- letlennel próbálja magyarázni, ebben elve- szíti hitelességét a Nobel-díjas. Be is val- lotta, hogy azért hivatkozik a véletlenre, mert világnézete ateista. Einstein szerint számos kiváló tudós „gyatra filozófus”. S ez így igaz. De gondolhatunk arra is, hogy hányan váltak ateistává a XIX. század vé- gén a fizikusok közül, amikor olybá tűnt, hogy vége a fizikának. Számosan azt hit- ték, hogy a világot és benne az életet az örök anyagrészecskék véletlenszerű térbe- li variálódásával meg lehet magyarázni. S akkor jött az atomfizika.

Még tudományosnak minősített adá- sokban is találkozunk túlhaladott vagy kifejezetten rosszindulatú közlésekkel, amelyek tudatosan a keresztény hit ellen irányulnak. Kérdés tehát, mennyire sza- vahihető az a bizonyos tanú, aki ilyen és ilyen, tudományosnak minősített „igaz- ságot” hirdet. Aztán kiderül, hogy eset- leg egy érdekcsoport hírvivője, mint egyes lapok. Azért kapja a pénzt, hogy ezt nyilatkozza.

A keresztény ember az ilyen manipu- lált hírmondókkal szemben Pál apostol- lal ma is azt vallhatja: „Tudom, kinek hi- szek”.

Boda László

IMASZÁNDÉKOK

Októberre

Általános szándék: Az életük végső szakaszában levő betegekért, hogy szenvedéseikben támogassa őket az Is- tenbe vetett hit és a testvérek szeretete.

Egy végzetes betegség közlése rend- szerint a lehető legrosszabb hír; a szo- morúság és a megrendülés teljesen nor- mális reagálást jelentenek. Sokan van- nak azonban olyanok is, akik szenvedé- sükből kiindulva lelki felszabadulást él- nek meg; felfedezik, hogy a végzetes be- tegség, a tehetetlenség Isten szerető láto- gatásának kiváló alkalma.

Lássunk három tanúságtételt.

Alberto Hurtado Cruchaga chilei je- zsuita, igen tevékeny és kiváló szociális apostol, ötvenegy évesen megtudta, hogy gyógyíthatatlan rákban hamarosan meghal. Felkiáltott: „A sorsjátékban ki- húztam a főnyereményt!” Amit ezzel ki- fejezett, hamarosan meg is valósult: vá- gyainak megfelelően örökre egyesült az Atyával. Ez 1952-ben történt; ma már szentként tiszteljük.

Macarenát ötévesen vitte el a rák. Te- metési miséjén édesanyja hosszan be- szélt az Istentől kapott csodálatos kin- csekről: a mosolygós, gyengéd kislány- ról, aki átalakította családi életüket; a kórházban töltött hosszú órákról, ame- lyeket barátság és szeretet hatott át, Is- ten kimeríthetetlen, édes szeretete; se- rény anyagi körülményeikben is fedezni tudták a nagyon drága kórházi költsége- ket. A család nevében végtelen háláját fejezte ki Istennek a kislányukért és a ve- le megélt csodálatos évekért.

Negyvenkét éves asszony hal meg rák- ban, öt gyermeket hagy hátra, a legki- sebb hét, a legidősebb tizenhét éves. Fé- rje szintén a temetési misén beszél. Cso- dálatos tizenkilenc évet éltek meg Karo- linával, nagyon szerették egymást; ele- vensége, nevetése, áldozatkészsége, buz- gó odaadása... Most a férjére hagyja öt gyermekek gondját; de onnan felülről to- vábbra is kísérni fogja családját. A vég- ső nehéz időszakban nagy belső békét ta- núsított, és ez is csodálatos örökség; éle- tét teljesen Isten kezébe tette, aki nem erőpróbára kényszerít bennünket, ha- nem nagy szeretettel kíséri sorsunkat. Minket ugyan újra meg újra hatalmába kerít a gyógyulásért való szorongó imád- kozás; de ennél sokkal lényegesebb Jé- zussal és Máriával így imádkozni: „Le- gyen meg a te akaratom!”

A mi országainkban is sokan vannak a gyógyíthatatlan, halálos betegség- ben szenvedők és haldoklók; de a nyo- morúságos helyzetű országokban még sokkal többen élnek ilyenek, és emberi- leg még kilátástalanabb helyzet fogja át őket.

Ebben a hónapban a Szentatyá az ké- ri tőlünk: imádkozzunk, hogy tudjuk (legalább lélekben) magunkhoz szorítani azokat, akiket a gyógyíthatatlan beteg- ség megpróbáltatása kísér; álljunk mel- lettük, hogy kiállják ezt a folyamatot, is- merjék fel és érezzék, hogy Isten szeretet- tel magához öleli őket. Ez az Egyház kül- detése, ez a mi küldetésünk: megerősíte- ni beteg testvéreinket, és szeretetünkkel élménnyé tenni számukra, hogy Isten nem hagyta el, hanem egyre mélyebben szereti őket.

Missziós szándék: Hogy a missziós világnap ünneplése növelje Isten né- pében az evangelizálásra irányuló szenvedélyt és a missziós tevékeny- ség támogatását imával és a szegé- nyebb egyházaknak nyújtott gazda- sági segítséggel.

Számos nyelvben mondjuk így: a missziós világnapot „megünnepeljük”. Mi történik tulajdonképpen?

(Folytatás a 7. oldalon)

MEGHÓDÍTTA AZ ISZLÁM FRANCIAORSZÁGOT?

Franciaországban több mecset épül, mint katolikus templom, és több a gya- korló muzulmán, mint a gyakorló katoli- kus. Európa legnagyobb muzulmán kö- zössége él itt, az elmúlt tíz évben több mint 2000 mecset épült, és muzulmán vezetők szerint a növekvő igények miatt kétszer ennyire lenne szükség. Ugyan- ezen időszakban az országban mindössze húsz új katolikus templomot építettek, és több mint hatvannak a működését szün- tették meg – írja a Vatican Insider.

A cikkben közölt felmérési adatok sze- rint a 65 millió francia lakosság 64%-a (41,6 millió fő) katolikus, a gyakorló ka- tolikusok aránya azonban csak 4,5% (1,9 millió fő). Ezzel szemben az országban élő mintegy 6 millió afrikai muzulmán- nak 75%-a (4,5 millió fő) hívő és 41%-a (2,5 millió fő) gyakorolja a vallását. 2011-ben a francia muzulmánok 70%-a mondta azt, hogy megtartotta a ramadánt.

Mindez aláátamasztja azt a megállapí- tást, hogy hamarosan az iszlám lesz Franciaország legnagyobb vallása. A muzulmánok egyre öntudatosabbak; en- nek példája, hogy pénteki imaikhoz –

melyek során ezrek foglalják el az utcá- kat, komoly közlekedési fennakadást okozva – kiürült katolikus templomok rendelkezésre bocsátását kérték az Egy- háztól. Egyes mecsetek környékén már hangszórókból szólnak a beszédek és az „Allah akbár”. Noha az utcai imádkozás illegális, a rendőrség – összetűzésektől tartva – nem avatkozik be.

A francia politikusok ugyanakkor szinte egyhangúlag elítélik az utcai imádkozást. Nicolas Sarkozy miniszter- elnök nemrég elfogadhatatlannak neve- zte, és kijelentette: az utca nem lehet a

Párizsi mecset

mecset „meghosszabbítása”. Claude Guéant belügyminiszter nemrég egy használaton kívüli laktanyát ajánlott fel az ima helyszínéül a muzulmán közös- ségnek. Jean-Marie Le Pen egyenesen „csapatok és tankok nélkül véghez vitt hódításnak” nevezte az utcák elfoglalá- sát. Véleményével a cikkben idézett fel- mérés szerint a franciák 40%-a egyetért.

A félelmeket nem csökkentik egyes muzulmán vezetők megnyilatkozásai. Recep Tayyip Erdogan török kormányfő kijelentette: a mecsetek építése és a ki- vándorlás az Európa iszlamizálására irá- nyuló stratégia részei. Nyilvánosság előtt idézte egy török költő megfogalma- zását: „A mecsetek a laktanyáink, a mi- naretek a szuronyaink, az igazhívők a katonáink”. A Vatican Insider cikke vé- gül Giuseppe Germano Bernardini nyu- galmazott szmirnai érseket idézi, akinek egy beszélgetésben azt mondta egy mu- zulmán vezető: „Demokratikus törvé- nyeiknek köszönhetően meghódítjuk, vallási törvényeiknek köszönhetően uralmunk alá vonjuk önöket”.

Magyar Kurír

„TEGYÉTEK, AMIT MOND...”

Beszélgetés Cserháti Ferenc püspökkel
a túrterebsi búcsún

A szatmári püspökség honlapján előre meghirdették, hogy a túrterebsi Nagyboldogasszony-búcsún a helység szülötte, Cserháti Ferenc püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által a külföldi magyarok lelkipásztori gondozásáért felelős főpásztor lesz a főcelebráns és ünnepi szónok. Kiemelték továbbá, hogy pappá szentelésének negyvenedik évfordulóján tér újra vissza szülőföldjére, hálát adni Istennek az eltelt idő kegyelmi ajándékaiért.

– Kérem, először is szóljon a szülőfaluhoz fűződő kapcsolatairól, melynek szálaait négy évtized sem gyengítette!

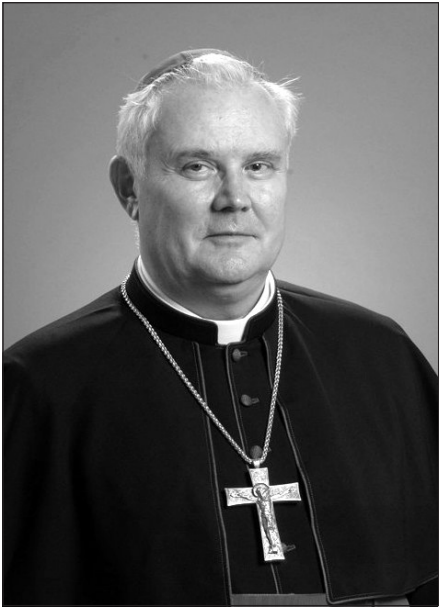
– Túrterebesre, bárhol is éltam, szolgáltam, mindig hazajöttem. A szülőföld meghatározta az egész életemet. Mélyen bennem él. Számomra az nem csupán egy helységnev. Jelenti a születémet, testvéreimet, a tágabb családot, a falut; jelenti továbbá hitem megalapozását, a közös családi imákat, a templomot, az ott szolgált s engem segítő plébánosokat. Túrterebs jelent a számomra a gyökereimet, amelyek oly mélyre fűrdtek az életető anyaföldbe, amelyek ma is táplálnak, és pályám során sok gyümölcsöt teremtek. Jelenti a népi és hitbeli hagyományainkat, családi és nemzeti értékeinket, a hitelveinket magába foglaló kultúrát. Gondolataimat, érzéseimet megerősítik XVI. Benedek pápának a madridi ifjúsági találkozéhoz intézett szavai: a Szentaty a Istenhez fűződő gyökerekre figyelmeztet, azok megerősítésére buzdít.

– Mária mennybevételének ünnepén égi édesanyánkhhoz, a Szűzanyához imádkozunk. Szent Istvánhoz hasonlóan mi is az ő pártfogását, közbenjárását kérjük magunkra, családunkra, nemzetünkre, az egész emberiségre. A XXI. században milyen üzenetet hordozhat Szent István példája?

– A kánai menyegzőn elhangzott szavai – „tegyétek, amit mond” – örök érvényű tanítást hordoznak magukban. Elődeink Szent István példáját követték akkor, amikor templomukat a Szűzanya tiszteletére emelték, szentelték. Ezáltal magukat is Mária oltalmába ajánlották. Mária tiszteletére, aki igent mondott az angyal által közvetített üzenetre. Előképe lett ő minden kereszténynek, az Úr által megszentelt életnek, melyre a megdicsőülés, az örök élet vár. Mindannyiunk égi édesanyja ő, kinek égi közbenjárásáért mindig hittel imádkozunk, fohászkodunk. Tegyétek, amit mond – ez az ő üzenete a mai ember számára is. Ha ennek a szellemében élünk és cselekszünk: biztos, hogy célba érünk.

– Nyomon követhetjük a szétszóródott katolikus magyarság körében tett főpásztori útjait. Nyugat-Európa, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália jelzik a gondjaira bízott magyarság virtuális egyházmegyéjének határait. Azáltal, hogy ön esztergom-budapesti segédpüspökként látja el ezt a megbízatását, a világban szétszóródott magyar katolikusok valóságosan is kötődnek az anyaországhoz, a hazai egyház közösségéhez.

– A Vatikán ama döntése, amely – évekkel ezelőtt – létrehozta a szétszórtasban élő magyar katolikusok lelkipásztori szolgálatát, komoly lépést tett e kötések megerősítése érdekében. Amikor, következő lépésként, az ő szolgálatukra, pásztorlásukra kinevezett főpásztor egy személyben esztergomi püspök is lett, megteremtette a magyar katolikus unió létrehozásának a kereteit. Melyek lehetnek en-

nek ismertetőjegyei? Mindenekelőtt a már említett közös gyökök: a magyar anyanyelv, az őseinktől örökölt katolikus hit, a szülőföldhöz, az ott hon maradt családhoz kötődő emlékek – mind-mind olyan sajátosság, jellemvonás, amely egybefűz bennünket, bárhol élünk is a világon. Lelkipásztori útjaimon, az Evangélium ígéire alapozva, mindig ezt hirdetem: őrizzük meg a magunkkal hozott örökséget, te-

remtsük meg magunkban, közösségeinkben a szeretet civilizációját, melyben egymást kiegészítve, egymást segítve alapozzuk meg jövőnket, sziklára építve házunkat. Integrálódjunk a befogadó ország közösségébe, de ez sose jelentse a magunk sajátos nemzeti és hitbeli vonásainak a feladását. Ezt erősítsük, éltsük tovább a második s az elkövetkező nemzedékekben is. Tény, hogy a múlt század nagy kíváncsi hullámai által kisodródottak előregednek. De a mai világ migrációja rendkívül sok fiataalt csábított arra, hogy útra keljen. Az Egyháznak őket is be kell fogadnia, be kell vonnia a plébániai közösségekbe, a magyar katolikus missziók látókörébe. Boldog II. János Pál pápa beszélt arról, hogy őrizzük meg saját gyökereinkből táplálkozó kultúránkat, mert ez hozzásegít ahhoz, hogy emberibb emberek legyünk. Ezt az útmutatást követve maradjunk hűségesek hazánkhoz és hitünkhez, és erősítsük jó hírét a magyarságnak a világ minden táján.

– Július 3. jelentős nap volt a Szatmári Egyházmegye életében: boldoggá avatták Scheffler János mártír püspököt. A szentmisét záró áldás előtt megszentelte Sebastian Hosu alkotását, amelyet a templom belső terében helyeztek el. Kérem, szóljon arról, mit jelenthet ez a túrterebsi híveknek!

– Nagy megtiszteltetés számomra, hogy megálldhattam ezt a képet, amely ezentúl Boldog János püspök mellett még Boldog Szilárd és Tódor püspökökre is emlékeztet templomunkban: egyházmegyéink három olyan kiváló főpapjára, akik a legutóbbi legnehezebb időkben is helytálltak, életük feláldozása árán is hűek maradtak Krisztushoz és hivatásukhoz. A vértanúságban ma talán nem kell követnünk őket, de keresztény helytállásuk mindig követendő példa marad. Boldog János püspök Krisztus szerető szíve tiszteletének terjesztője volt vidékünkön, és az általa fogalmazott keresztúti ájtatosságot is előszeretettel imádkoztuk templomunkban. Emlékét úgy tiszteljük leginkább, ha mi is hűek maradunk keresztelési ígéreteinkhez, ragaszkodunk őseink vallásos szokásaihoz, és a rendszeres, buzgó imában sem lankadunk. Számomra ez a három főpap egykori egyházmegyémből igen magasra emelte a mércét, akárcsak segédpüspök elődöm, Boldog Meszlényi Zoltán Esztergomban, illetve Isten szolgája Mindszenty József bíboros a külföldi magyar lelkipásztori szolgálatban!

Máriás József

A MEGÚJULÁS ÚTJA A MINDENNAPI MEGTÉRÉS

Szentmise és Szent Jobb-körmenet

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Igazság, azaz Jézus Krisztus követése ma sem könnyű – mondta Pápai Lajos. Belső és külső nehézségekkel egyaránt találkozunk. A belső nehézségeket mindekelőtt saját bűneink, mulasztásaink okozák. Itt a megújulásnak egyetlen útja van: a mindennapi megtérés. Ezt szolgálja a püspöki kar által meghirdetett Család éve, a rendszeres hitoktatás, a fiatalokkal, a családokkal való foglalkozás, és annak tudatosítása, hogy rendszeres vasárnapi szentmise nélkül, a keresztség-bérmálás-házasság szentségeire való hívó készület nélkül nincs igazi keresztény élet és megújulás. Keresztény megújulásunkhoz munkásokra is szükség van. Különösen papi és szerzetesi hivatásokra – emelte ki.

A külső nehézségeket sem becsülhetjük le, hiszen ma is találkozunk a keresztényellenesség különféle formáival. Fontos azonban, hogy vállaljuk és valljuk meg a saját meggyőződésünket, és ne féljünk – figyelmeztetett a püspök.

A Szent Jobb-körmeneten az ereklye előtt az Apostoli Szentszék által elismert szerzetes- és lovagrendek, az apostoli élet társaságai, valamint a plébániák zarándokcsoportjai vonultak. A körmenetben az idei évben fennállásának nyolcvanadik évfordulóját ünneplő Katolikus Karitás mintegy háromszáz munkatársa és önkéntese – egységes öltözetben – együtt adott hálát a segélyszervezet által végzett több évtizedes szolgálatért.

A szentmisét egy megafonba kiabáló férfi zavarta meg. Az incidensre utalva Erdő Péter bíboros záró szavaiban úgy fogalmazott: az iménti eset arra készítt mindenkit, gondolkodjék el, milyen mélységek felett uralkodik az Isten, szerzte a világban. Felidézte, hogy Lengyelországban 1971-ben egy hasonló vallási körmenetet atrocitással zavartak meg. Az emberek akkor azt kiabálták válaszként: „mi ezt is megbocsátjuk nektek”.

(Magyar Kurír)

Szent István-napi körmenetet tartottak a koronázási jelvényekkel Székesfehérváron is. Az ünnepi szentmisén Spányi Antal megyéspüspök örömmel jelentette be, hogy szeptember 4-én Székesfehérvárra érkezik István király feleségének, Boldog Gizellának ereklyéje, hogy itt, a királyi városban ismét együtt legyen ezer év múltán az első magyar szent család!

(Fotó: Berta Gábor)

EGYHÁZI SZEMÉLYEK KITÜNTETÉSEI

Államalapító Szent István királyunk ünnepe alkalmából számos egyházi személy kapott állami kitüntetést: köztük Kiss György Barnabás, a detriti Szent Kereszt Magyar Egyházközség plébánosa.

Schmitt Pál köztársasági elnök – Orbán Viktor miniszterelnök előterjesztésére – a Magyar Köztársasági Érdemrend közepkeresztjének polgári tagozatával tüntette ki Fodor György teológust, egyetemi tanárt. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektorának nemzetközileg is nagyra becsült tudományos, oktatói és kutatói munkásságát, valamint a magyar egyházi felsőoktatás fejlesztésében végzett kiemelkedő tevékenységét ismerték el ezzel. Ugyancsak a Magyar Köztársasági Érdemrend közepkeresztjének polgári tagozatát vehette át Török József egyháztörténész, a PPKE Hittudományi Karának tanszékvezető egyetemi tanár több évtizedes oktatói-nevelői tevékenységéért, sokirányú egyháztörténeti munkásságáért.

A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetést kapta

– a keresztény ifjúság nevelése terén szerzett elévülhetetlen érdemeiért, valamint a Kaposvári Egyházmegye első főpásztoraként a katolikus intézmények hálózatának megszervezéséért Balás Béla kaposvári püspök;

– a Magyar Katolikus Rádió felépítésében és működtetésében szerzett elévülhetetlen érdemei elismerése-

ként Juhász Judit újságíró, a rádió volt vezérigazgató-helyettese;

– az egyházjog és az alkotmányjog terén végzett kutatásaiért, oktatói, vezetői, valamint szakmai-közéleti tevékenysége elismeréseként Schanda Balázs, a katolikus egyetem Jog- és Államtudományi Karának dékánja;

– a szentíráskutatás terén végzett tudományos munkásságáért, a bibliai ismeretek népszerűsítéséért Tarjányi Béla professzor;

– az egyházi oktatási rendszer újraindítása érdekében végzett tevékenysége és több évtizedes pedagógiai munkássága elismeréseként Farkas István, a mosonmagyaróvári Piarista Általános Iskola és Középiskola igazgatója;

– a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei magyar görögkatolikus pasztorációjában végzett kiemelkedő munkájáért és a rászorultak érdekében végzett szociális tevékenységéért Kaulics László, a Miskolci Apostoli Exarchátus főhelynöke;

– az Észak-Amerikában élő magyar közösségek összefogása, identitásuk megőrzése érdekében végzett lelkipásztori és szerkesztői munkájáért Kiss György Barnabás, a detriti Szent Kereszt Magyar Egyházközség plébánosa. □

Gyermekeknek

NEM MUSZÁJ – SZABAD!

A tanévben az a legnehezebb, hogy korán kell kelni. Legalábbis nekem iskoláskoromban ez volt a legkeserve-sebb. Szüleim nem értették, miért van ez, hiszen a vakáció idején gyakran előfordult, hogy csak úgy magától kipatant a szemem, sietve öltöztem és fésülködtem, nehogy Édesanya visszaküldjön. Nagyon szerettem vele menni a piacra, néztem a roskadozó asztalokon a rengeteg különféle zöldséget: babot, borsót, lencsét, káposztát, karfiolt, zellert, répát, petrezselymet. Még jobban szerettem a gyümölcsös standok előtt álldogálni. Néhány kedves eladó meg is kínált, máskor meg Édesanya szíve esett meg rajtam, és tőle kaptam „előzetesként” meggyet, málnát, epret, barackot, szilvát, majd lelkesen cipeltem hazafelé a kis szatyrot vagy a jókora görögdinnyét. Nyolc-tíz éves lehettem, amikor kora ősszel dolgozatot írtunk, és mindenki meglepetésére az enyém lett a legjobb, mert senki nem tudta olyan érdekesen leírni, mint én, a piac forgatagát és a rengeteg különféle zöldséget meg gyümölcsöt.

Nem tagadom, büszke voltam magamra, aznap estefelé örömmel mutattam az ellenőrzőmet a nagy ötössel az Édesapámnak, „itt kell aláírni”, ő megdicsért, aztán leültetett magával szembe, a másik fotelba, és megkérdezte, mi volt ez a nyügösködés megint ma reggel. Magyarázni kezdtem, hogy nagyon álmos voltam, igen nehezen megy nekem ez a korai felkelés.

– De ugye tudod – válaszolta –, hogy azt a tudást, amire most ötöst kaptál, éppen a korai felkeléseknek köszönhetően

szerezted. Különben Édesanyád nem vitt volna magával a piacra...

Ez igaz. De azokon a nyári, szerdai napokon, nálunk mindig akkor volt a nagypiac – valahogy sokkal könnyebb volt felkelni. Mert az nagyon érdekelt.

– Ja, csak ez a gond? – kérdezte Édesapám. Aztán még azt is megkérdezte, hogy megtanultam-e már mindent másnapra, meg hogy melyik tárgyból hol tartunk éppen. És elkérte a könyveimet.

Vacsora közben még lubickoltam egy kicsit a sikerben, aztán a szüleim nagyon érdekes dolgokról kezdtek beszélgetni – akkoriban ez volt a szokás, a tévét csak akkor kapcsoltuk be, ha valami jó műsort meg akart nézni az egész család. Beszélgettünk, mert én is közbekérdeztem, ők meg készségesen válaszoltak. Nagyon nem akaróztam lefeküdnöm, de Édesapám kérlelhetetlen volt, ki kell aludnom magam, mondta.

– De ez engem érdekel... – feleltem.

– Nem maradsz le semmiről, holnap éppen erről lesz szó az iskolában.

Reggel kipattant a szemem, gyorsan elkészültem és siettem, nehogy elkéssek az első óráról. Jobb volt így iskolába menni. Így hogy nem kényszernek éreztem, hanem lehetőségnek. Azóta tudom és újra meg újra meg is tapasztalom, hogy könnyebb úgy elvégezni az elvégzendő feladataimat, ha nem elkedvetlenítem, hanem inkább lelkesítem magam. Nem úgy tekintek rájuk, hogy muszáj, hanem úgy, hogy szabad. És erre igyekszem megtanítani az unokáimat is. Ha akarjátok, megpróbálhatjátok ti is. Nem muszáj, de szabad...

Erzsébet néni

Fiataloknak

MAGYAROK NAGYASSZONYA ÜNNEPÉRE

Kedves Fiatalok! Október hónap különösen is kedves a magyar katolikus egyház számára. Ekkor ünnepeljük Magyarok Nagyasszonyát, a magyarság fő patrónájának ünnepét. XIII. Leó pápa 1896-ban, a magyar millenniumi év alkalmával az akkori esztergomi prímás érsek, Vaszary Kolos bíboros kérésére mint külön ünnepet engedélyezte Magyarország részére Nagyasszonyunk ünnepét október 8-án.

A Mária-tiszteletünket mi, magyarok Szent Istvántól és Szent Gellértől tanultuk. Ezért is fontos, hogy e napon minden magyar, bárhol is éljen, különös szeretettel és tisztelettel adjon hálát Istennek a tőle kapott történelmi küldetésért, és azért, hogy Krisztus anyjában égi patrónát adott nekünk. Ezen az ünnepen feltehetjük a kérdést: mit tanulhatunk égi Édesanyánktól?

Szűz Mária a megváltásban azt a nagyszerű feladatot és méltóságot kapta, hogy anyja legyen az Isten Fiának, így kiváltképpen is szeretett leánya az Atyának és szentélye a Szentléleknek. E rendkívüli kegyelmi ajándékok révén messze fölötté áll minden mennyei és földi teremtménynek. Ezért köszöntjük őt úgy, mint az Egyház egészen kiemelkedő és páratlan tagját. Ugyanakkor az Egyház hitének és szeretetének ősmintáját és ragyogó példaképét is felfedezhetjük Szűz Mária személyében. A Katolikus Egyház a Szentlélek ihletésére szerető szívű anyjaként tiszteli őt, és gyermeki szeretettel fordul felé. Igen, Mária az az édesanya, aki hitével és szeretetével mindig ott állt fia mellett. És mi: a mai világ rohanása közepette ki tudunk-e tartani a szeretetben? Meg tudjuk-e védeni a hitünket, az Egyház hitét

úgy ahogyan Mária tette. Ez az első, amit Szűz Máriától tanulhatunk: szeretetben és hitben volt együtt Jézus Krisztussal.

Az édesanyjának ez a mély kapcsolata Fiával az üdvözítés munkájában megmutatkozik a szűzi fogantatás idejétől kezdve egészen Krisztus haláláig. Nekem személyesen is az a történet tetszik az evangéliumokból amikor az elveszett és fájdalmasan keresett gyermek Jézust a templomban találták meg a szülei, amint Atyjának dolgiban fáradozott. Nem értették meg fiuk szavát, anyja azonban elgondolkodva őrizte szívében mindezeket (vö. Lk 2,41-51). Mária el-gondolkodott ezekről. Én kit őrzök a szívemben, és miről gondolkozok el? Azt gondolom ez is fontos, és itt is tanulhatok Szűz Máriától, akinek a figyelme az égiek felé irányult, és szívében Jézus gondolatai voltak!

Mint a keresztény lelki életben általában, ugyanúgy a Mária-tiszteletben is a kegyelem felismerése a legfontosabb. Erre a kegyelemre az ember szabadon válaszolhat, és közben meg is tapasztalja, hogy Isten a kegyelmeit nem a velük való hivatkozásra vagy az emberektől „elvárt” kötelességeik szaporítására, hanem azért adja, hogy az üdvösségre és a szentségre önerőből képtelen ember élete termékeny legyen: gyümölcsöt hozzon, méghozzá maradandó gyümölcsöt.

Kedves fiatalok! Ez lenne a harmadik, amit ezen a szent ünnepen égi Édesanyánktól tanulhatunk. Ő szabadon választott az isteni meghívásra, és így élete gyümölcsöt hozott! Azt kívánom nektek, ti is merjete szabadon dönteni és szeretetben kitartani Jézus mellett, hogy életek maradandó gyümölcsöt teremjen!

Tomi atya

„LEGYETEK KRISZTUS MERÉSZ TANÚSÁGTEVŐI!”

Ifjúsági Világtalálkozó Madridban

Augusztus 16. és 21. között került sor a XXVI. Ifjúsági Világtalálkozóra Madridban. A rendezvény a világ minden részéről érkező fiatalok nagyszabású találkozója volt, amelynek középpontjában a Szentatya és a vele való találkozás állt.

Az ifjúsági világtalálkozók ötlete és megalapítása II. János Pál pápa nevéhez kötődik. A kezdeményezés a Megváltás Szent Évében, 1983–84-ben indult útjára, amikor Krisztus feltámadásának 1950 éves évfordulójára emlékezve több ünnepség is megszólította a fiatalokat. Az ifjúsági világtalálkozó elsődleges célja, hogy megismertesse Krisztus üzenetét a világ fiataljaival. Az idei mottó Pál apostol leveléből vett idézet volt: „Verjete bennet gyökereket, épüljete rá és erősödjete meg a hitben” (Kol 2,7).

A világ minden részéről érkezett fiatalok hatalmas tömege gyűlt össze azokban az augusztusi napokban a spanyol fővárosban, amely a helyi napilapok szerint még soha nem élt meg ehhez hasonló élményt. A fiatalok lelkesedése erősebb volt, mint a negyvenfokos hőség, ellenállt váratlanul kitört szélviharnak és felhőszakadásnak. Az öt kontinenst képviselő ifjúság tanúságot tett hitéről, Péter utóda iránti törhetetlen szeretetéről, az Egyház iránti ragaszkodásáról.

A madridi világtalálkozóra hazánk minden egyházmegyéjéből érkeztek fiatalok, összesen 1200-an. A csapathoz tartoztak a határon túli magyar fiatalok is: a Szatmári, a Nagyvárad, a Munkácsi és a Gyulafehérvári Egyházmegyékből összesen 250-en. Ezen felül mintegy 150-200 fiatal utazott a találkozóra Magyarországról a különféle lelkeségi mozgalmak, szerzetesrendek saját szervezésében.

A találkozó során magyar nyelven is zajlottak katekézisek, amelyeket *Bíró László* tábori püspök, *Böcskei László* nagyvárad püspök és *Kocsis Fülöp* hajdúdorogi püspök tartottak Madrid egyik központi helyén.

A találkozó középpontjában a Szentatya és a vele való találkozás állt. XVI. Benedek pápa augusztus 18-án érkezett Madridba. Még aznap este a város polgármestere jelképesen átadta neki a város kulcsait, ezzel is kifejezve Madrid városának vendégfogadási készségét. Másnap, 19-én Benedek pápa részt vett a Cibeles térre vezető úton elimádkozott élő keresztúton. Beszédében kitért arra, hogy Isten a legtöbbit várja tőlünk: szeretetre való képességünket és részvételünket.

A pápa által vasárnap, augusztus 21-én celebrált ünnepi szentmise jelentette a találkozó csúcspontját. XVI. Benedek arra buzdította a jelenlévő csaknem kétmillió fiatalt, hogy mindenütt tegyenek tanúságot Krisztusról, ne tartsák meg maguknak a

A találkozó logója

Krisztussal való találkozás örömét, hanem adják át társaiknak is.

A világnak szüksége van a fiatalok hitére, szüksége van Istenre. Az ifjúság rendkívüli feladata, hogy legyen Krisztus tanítványa és misszionáriusa az egész világon. Sok-sok fiatal nagy dolgokra áhítozik, felfedezik szívükben a hiteles értékek iránti vágyat, és nem hagyják, hogy hamis ígéretek, az Isten nélküli életstílus elcsábítsa őket.

A Szentatya bejelentette, hogy a következő

találkozóra 2013-ban Rio de Janeiróban kerül sor. A hírt kitörő örömmel fogadták a fiatalok, különösen azok, akik Brazíliából érkeztek. Az Úrangyala elimádkozásakor is arra buzdította a pápa a fiatalokat a világ nagy nyelvein, hogy legyenek Krisztus merész tanúságtevői.

Nemcsak a fiatal résztvevők számát illetően volt sikeres a rendezvény, hanem a lelki feltöltődés és az Egyház üzenetének közvetítése szempontjából is – mondta néhány nappal a találkozót követően a Vatikáni Rádióban P. Federico Lombardi SJ, szentszéki szóvivő. – A fiatalok ugyanis megértették annak jelentőségét, hogy keresniük kell hitéletük értelmét és a Krisztusról való keresztény tanúságtételt. Ezt a Szentatya részvétele során számos alkalommal hangoztatta, amelyre a fiatalok részvételükkel válaszoltak.

Az ifjúsági világtalálkozók értelme nem más, mint küldetést, missziót adni a résztvevő fiataloknak – magyarázta a szentszéki szóvivő. Mindannyiuknak meg kell találniuk a párbeszédet Krisztussal: az Egyház és embertársaik segítségével. A mai világ jövője nyitva áll a fiatalok előtt, úgy ahogy az Egyház „holnapja” is, amelynek meg kell találnia a ma emberének, kultúrájának és nyelvezetének megfelelő keresztény tanúságtételt. Ez a legnagyobb feladat, amely fantáziát és elszántságot, munkát igényel – mondta P. Federico Lombardi.

A szentszéki szóvivő kifejezte továbbá örömét azzal kapcsolatban, hogy azok a fiatalok is, akik nem tudtak részt venni a találkozón, a kommunikációs eszközökön keresztül figyelemmel kísérhették az eseményeket. A televízió, internet, Twitter, Facebookon keresztül óriási számban jelentek meg üzenetek, amelyek a jövőben is erősíteni tudják a barátságokat a különböző országban élő fiatalok között. P. Lombardi végül annak a reményének adott hangot, hogy a fiatalok Krisztusban gyökerező hitükben megerősödvé tértek haza, amely képes lesz valódi értelmet adni életüknek.

VR/MK/KÉ

A STASI FIGYELTE RATZINGERT

Az egykori NDK titkosszolgálatának számos ügynökkel figyeltette Joseph Ratzingert – hangzott el a német Mitteldeutsche Rundfunk Thüringen (MDR) rádió szeptember 11-i adásában. A keletnémet állambiztonság Ratzinger 1974-es thüringiai látogatásától kezdve érdeklődött a tudós teológus iránt. Eleinte nem volt megfelelő informátoruk, de mivel Ratzinger egyre fontosabb személyiség lett az Egyházban, „legalább egy

tucat titkos ügynököt” – köztük két egyetemi tanárt, két püspökkari titkárt, egy trieri bencést és több újságíró – állítottak rá. Az volt a feladatuk, hogy kövesse és jelentéseket írjanak róla. A Keletnémet Állambiztonsági Minisztériumban „több száz oldalnyi” információt találtak Joseph Ratzingerről, de „kevés volt használható”, az egyes jelentéseket „szinte teljesen megsemmisítették”.

Magyar Kurír

Floridai levél

VÁLTOZÓ IDŐK

Nők a magyar tudományban címmel életrajzsorozat jelent meg a Napvilág Kiadó gondozásában két történész, Balogh Margit és Palasik Mária tollából. Közel nyolcszáz oldalon két évszázad jeles alakjait hozza életközelsébe, kultúr-történeti ismeretekkel gazdagít. Érzékelteti, mennyi erő, akarat és kitartás kellett ahhoz – nem beszélve a megaláztatások elviseléséről –, hogy a „gyerek vagy csak lány” mentalitástól körülveve hűek maradjanak választott munkájukhoz, hivatásukhoz. „Mára érvényét veszítette a »nem képes rá« elv – írja az Előszóban Németh Tamás, az MTA főtitkára. – Jelenleg már lehetőségeik kibontakoztatásának akadályai kerülnek előtérbe... (s az életrajzok) nemcsak biztatást adnak a nőknek, hanem munkásságukon keresztül elősegítik a nemek egyenlő teljesítményében még mindig kétkedők szemléletének megváltozását.

A szerkesztők által írt bevezetőben olvasható: hazánkban úttörő vállalkozásnak számít egy ilyen munka, ...sok könyvet, szakcikket felsorolhatnánk, amelyekben kizárólagosan, vagy indokolatlanul hangsúlyozottan a férfiak által elért eredmény az uralkodó... Az itt közölt életrajzok jó példái annak, hogy a társadalmi sikerek egy olyan területen is, ahol az ész, a kitartás és a tudományos képzelőerő játssza a főszerepet, mindkét nem számára ugyanúgy elérhetőek... Néhány kiragadott példa a nők számára különlegesnek megítélt területek közül: sejtbiológus, gépészmérnök, geológus, csillagász, atomfizikus.

De hogy mégis az orvosokhoz fordul-tam – szép számmal vannak jelen a kötetben –, annak két oka van. Egrészt az 1847-ben született gróf Hugonnai Vilma volt az első magyar orvosnő (életútja szemlélteti korának tanulást gátló reguláit és a hivatalosok vaskalaposságát), és mert évtizedek óta, október utolsó hetében, Sarasotában tartja évi kongresszusát az Amerikai Magyar Orvosszövetség, a The Hungarian Medical Association of America.

A szövetség évkönyveiben Vilmának számtalan követője szerepel Magyarországról és külföldről egyaránt. A sötét időkben, amikor a „nyugati” utak a megszenvedett kiváltságok közé tartoztak, nagy jelentősége volt az itteni összejöveteleknek, szakmai és emberi vonatkozásban egyaránt. S a kartársak – akkor csakúgy, mint ma – segítették egymást, sőt, a fiatalokat is. Lehetővé tették, hogy jeles külföldi intézményeknél folytathassák tanulmányaikat, és ki-nyílják előttük egy „másik” világ. De térjünk vissza a példát teremtő Hugonnai Vilmához.

Egy kiváló pesti leányintézetben nevelkedett, ahol az 1860-as években leányok még nem szerezhettek érettségit. Vilma nem adta fel. Zürichbe ment, ahol e nélkül is felvették az egyetem orvosi karára. 1879-ben doktorált, majd hazament, hogy tudását otthon hasznosítsa. S ekkor érte az első csalódás: svájci diplomáját Pesten nem ismerték el, sőt a bábaképző elvégzését és az érettségi (!) letételét javasolták. Vilma kitartott. Megszerezte a bábaoklevelet, magán-szülészői rendelőt nyitott, aktív orvosi és tudományos munkát folytatott. S miután Ferenc József 1895-ben nálunk is engedélyezte a nők tanulmányait a bölcsészeti, gyógyszerészeti és az orvosi karon, a majd' ötven éves Vilma újra vizsgázott. 1897-ben másodszor is orvosdoktorrá avatták. Tudományos munkák mellett meg töle, és mint a kora jeles alakjáról – róla.

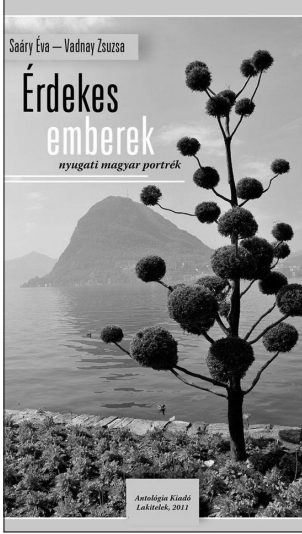
Bitskey Ella, Sarasota

ÉRDEKES EMBEREK

Lapunk munkatársa, a Dél-Svájcbban élő Saáry Éva kötetbe foglalta közel fél évszázad során készített riportjainak legjavát, és *Érdekes emberek* címmel most könyv formájában is közreadta. Szerzőtársával, – az ugyancsak Svájcbban élő – Vadnay Zsuzsával a nyugati magyarság egy-egy kiemelkedő képviselőjét mutatja be pergő riportok formájában. Noha ezek jó része már napvilágot látott valamelyik külföldi magyar újságban, így, összegyűjtött formában a kötetben szereplő személyek élete és munkássága inkább átmentődik az utókor számára. Saáry Éva és Vadnay Zsuzsa ugyanis olyan írókat, költőket, képzőművészeket, történészeket, közéleti személyiségeket valamint egyházi méltóságokat szálaltatott meg, akik nemcsak öregbítették a magyarság jó hírnevét, hanem erkölcsi üzenetet is intéztek az olvasókhöz.

Lényegében ez az üzenet a tetszetős kiadású könyvön keresztül húzódó „vörös fonál”. Az egyik interjúalany, a néhai Auer Pál ezt így foglalta szavakba: „akinek csak parányi esze van, tudja, hogy a világmin- denségben az ember –

bármennyire is jelentős a maga környezetében és korában – akkora, mint egy hangya a végtelenséghez és az időkhöz viszonyítva”. Hasonló erkölcsi útravalóval szolgált Kürthy Tamás, aki a hírhedt állambiztonsági szervezet, az ÁVO börtönében elszenvedett kínzások következtében elvesztette szeme világát, ám Nyugatra kerülve elvégezte az egyetemet, professzor lett,

és fontos szociológiai műveket jelentetett meg. Élete példa arra, hogy a betegség, az esendőség és a balsors egyéb csapásain az istenhittel párosult emberi akarat úrrá tud lenni. „Először azzal, hogy belenyugszik a megváltoztathatatlanba, másodszor azzal, hogy megkeresi és ki-

használja az új helyzete adta lehetőségeket.” Az olvasónak óhatatlanul Madách Imre drámai költeménye, *Az ember tragédiája*, annak is vég-ső tanulsága jut eszébe: „ember, küzdj, és bízva bízzál!”

A francia nyelvterületen komoly irodalmi sikereket felmutató Dénes Tibor szemérmesen egy idézet mögé rejtette hazaszeretetét, amikor a reneszánsz kor híres olasz bíborosát, Mezzofantit említette, akiről azt jegyezték fel, hogy ötvennyolc nyelven beszélt: a főpap szerint a három legszebb nyelv az ögörög, az olasz és a magyar. Lelki épülésünk közben a magyarság múltjára vonatkozó számos olyan adatról is értesülünk, amelyekre a lakiteleki Antológia Kiadó gondozásában megjelent, *Érdekes emberek* című kötet valamelyik riport-alanya derített fényt. Így Saáry Éva és Vadnay Zsuzsa portrégyűjteménye – azon felül, hogy elvezeti az olvasót a világ különböző pontjain élt neves honfitársainkhoz – az erkölcsi mondanivalón és honszereteten túl számos eddig alig ismert adattal is gazdagítja ismereteinket, és közben szórakoztat is.

Vincze András

Könyvbemutató

A KIRÁLYNÉ

István király udvara – a trónörökös, Imre herceg koronázási és esküvői előkészületei közepette. Gizella királyné, mint egy fényes angyal, derűs nyugalommal tekint a jövőbe. Uralkodásuk csúcán, szerényen viselt hatalma teljességében egyetlen életben maradt fia minden reménye. Nem hiába az oly sok munka, szenvedés, küzdelem! Imre képes és méltó a királyi örökség fogadására! Egy miatyánknyi idő sem kell hozzá, s szertefoszlik minden reménye. Feladja? Eddig soha nem adta fel. Az engedelmisség, a megértés, a türelem és a szeretet vezette a gyermek, a hitves, a meny, az anya, a királyné minden cselekedetét. Ha kellett, ő öntött reményt és erőt férjébe is! És most, amikor negyedik gyermekének holtteste mellett áll teljes kábulatban? A szárnyaszegett angyal elviseli az elviselhetlent. A nő méltóságával áll ismét talpra. – Erről szól Elisabeth Faltin regénye, A királyné.

„Szívből kívánom, hogy ez a regény, miközben maradandó olvasói élményt nyújt, szolgálja azt a nagy célt is, hogy Gizellát egyre jobban megismerjük, megszeressük, kultuszát ápoljuk, és egyszer eljőjön az a nap is, amikor Boldog Gizellát Szent Gizellaként tiszteljük.” – méltatja a regényt Szegeden, 2007. október 12-én datált ajánlásában Kiss-Rigó László szegedcsanádi püspök.

Az író, Elisabeth Faltin (polgári nevén Kovácsné dr. Faltin Erzsébet) mutatja be könyvét – a magyar szentmisék után – november 6-án Augsburgban 12 órakor, Stuttgartban 16 órakor, november 13-án Münchenben 11.30 órakor, Kölnben 18.30 órakor, és minden vásárlónak személyesen dedikálja.

A könyv ára – a forint napi árfolyamától függően – kb. 21 EUR. □

ÉLETMENTŐK A FORRADALOMBAN

Ha október, akkor Budapest, ha októberi Budapest, akkor 1956. A közeledő ötvenötödik évforduló ismét fölidézte bennem azokat a csodálatos, reményteljes napokat, és arra készítetett, hogy levegyem a polcra Balás Piri László *Ember-ek fehérben* című, 1993-ban megjelent könyvét.

Megrendítő dokumentum! Nem a harcolókkal, hanem azokkal az orvosokkal, ápolónőkkel foglalkozik, akik önzetlennül mentették a forradalom idején és egy ideig még utána is az emberi életeket – lehetnek azok magyar felkelők, orosz katonák, sőt néha ávosok is –, gyakran saját biztonságukat, épségüket is kockáztatva, életüket áldozva. Nem egy szenvedett közülük hősi halált vagy maradt egész életére nyomorék.

A legdöbbenetesebb azonban az, hogy a megtorlást ezek az önfeláldozó emberek sem kerültek el. „Ellenforradalmároknak” bélyegezve a Kádár-féle diktatúra bíróság elé állította őket. Egyesek hosszú börtönöveket kaptak, de némelyiküket – például a szigorló orvos Tóth Ilonkát – halálra ítélték, és ki is végezték. Azok jártak jól, akik az utolsó pillanatban Nyugatra tudtak menekülni.

Balás Piri László könyve visszaemlékezéseket, interjúkat tartalmaz, és ezért igen fontos (bár a teljességet elérni természetesen nem tudó) dokumentum. Részletekre nem térhetek ki, de fel kell sorolnom a szereplő neveket: Dr. Somo- gyi János, Puskás Sándor, Constantin Miklós, dr. Prágay Dezső, dr. Lehőcz Vera, dr. Felkay Tamás, dr. Zalay László,

dr. Radó György, Hegedűs László, Péch Géza, dr. Lambrechts Miklós, dr. Palatkás Béla, Kondor Endre, Magyar Katalin, dr. Baksa József, dr. Petrányi Győző, dr. Hősz Dezső, Koren Endréné.

Az élet – végül – többségükben igazolta ezeket a minden szempontból kiváló embereket. Az életben maradtak idővel fontos pozíciókba kerültek – Nyugaton, de később Magyarországon is. Sokból lett köztisztviselő, állami tudós, vezető főorvos.

Sok szó esik a könyvben a magyar és a nemzetközi Vöröskereszt szerepéről. A Kádár-rendszerben ez is inkább elmarasztalást kapott, nem dicséretet. A nagylelkű segélyek küldését „propaganda-hadjáratnak” nevezték, sőt nem átalították kémkedéssel, fegyvercsempészéssel, „Horthy-katonatisztek becsempészésével” megvádolni a szervezetet.

Gyakran történik említés a magyar vidéknek a fővárossal szemben megnyilvánuló szolidaritásáról. Kocsisámra hozták fel a parasztok az ajándék étel- miszt.

S végül talán arról sem szabad megfeledkezni, hogy az orosz katonák közül sem volt mindenki ellenséges (legalábbis az első szakaszban, amikor már régen hazánkban tartózkodó egységek jöttek Pestre). A kezdeti habozás után közülük sokan megértették, hogy az általuk is gyűlölt szovjet rendszer megdöntési kísérletéről van szó. Több mártír került ki az ő soraikból is (Gosztonyi Péter hosszú tanulmányt szentelt nekik).

*
A dokumentumkötet gondos átolvasása után megkerestem az interneten Balás Piri László nevét, s tovább kattintva felvétellel hallgathattam végig azt az interjút, amelyet mint a Történelmi Igazságtétel Bizottsága alelnöke, 2008-ban a Hír TV-nek adott.

Amit mondott, nagyon lehangoló volt. Felvázolta, miként próbálják ma hazánkban meghamisítani, elmosni (sőt be is mocskolni!) a forradalom emléket, míg mások (a Kádár-rendszerben felnőtt fiatalok nagy része) teljes közömbösséget tanúsítanak vele szemben. A magyar nép, úgy látszik, ma sem képes felfogni, hogy a fényes októberi napok megtagadásával a saját érdekei ellen cselekszik, hiszen az idegen országok szemében és számára éppen az 1956-os hősiek helytállás jelenti azt az erkölcsi tőkét, amelyből minden téren – még gazdaságilag is – profitálni lehet.

Végül azon is el kell gondolkodnom, hogy nem otthon, hanem Nyugaton él tovább a forradalom szelleme. Külföldi magyarok (és nem magyarok!) őrzik meg híven, az igazságnak megfelelően forradalmunk jelentőségét és történet- seit. Az ötvenedik évfordulón például, amikor Pesten gumibottal verték a békés ünneplőket, itt, Svájcbban közel egy hónapon keresztül mással sem foglalkozott a média, mint 1956-tal, amely elindítva a Szovjetunió összeomlását, egészen új irányt adott a történelemnek.

Saáry Éva

FIGYELMES LELKIPÁSZTOR SZEMÉVEL (1.)

Scheffler János utazása Észak-Amerikában

Scheffler János boldoggá avatása kiváló alkalom volt arra, hogy az utókor számba vegye és hozzáférhetővé tegye mindazt a szellemi hagyatékot, amelyet a mártír püspök küzdelmes élete során alkotott. Kiadványok sora jelzi annak megbecsülését, beépítését szellemi kincsestárunkba. Ezek közé tartozik a múlt század húszas éveiben általa írt és megjelentetett két útirajz, amelyek a Szatmári Római Katolikus Püspökség kiadásában jelentek meg.

Az 1926-os XXVIII. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson való részvétellel teremtett lehetőséget számára, hogy eljusson Chicagóba, hosszabb utazást tegyen az Amerikai Egyesült Államokban, úti élményeit megörökítse. A Szatmárnémetiben még ugyanazon évben megjelent, és idén újra kiadott könyv (Dr. Scheffler János: Szatmártól Chicagóig; Barangolásaim a Szatmár megyei svábok őshazájában) egy rendkívüli megfigyelőképességgel és íráskészséggel megáldott személyiség vallomása, színes beszámolója. A lelkipásztor szemével tekint szét a világban, tudósít a hit megtartó erejéről, az elvilágiasodásban rejlő veszélyekről, a szülőföld iránti nosztalgiairól, arról az olvasztótégelyről, melyben a nemzeti hagyományok elhalványulnak, a hazulról vitt örökség értékét veszti.

A hosszú utazás első állomása Párizs. Amikor vendéglátói nemzetisége iránt érdeklődnek, tömör mondatban válaszol: „Német eredetű, magyar nemzetiségű, román állampolgár, mindenképp lett pedig katolikus vagyok” – amit igencsak értetlenkedve hallgatnak. Küzdelmes, a mártíriumhoz vezető élete ebben az erdélyi „koordinátarendszerben” bontakozik ki. Megtapasztalja, hogy a felvilágosodás fővárosában az egyházi élet igencsak korlátok közé szorul: „ebben a városban a régi keresztény idők hite dolgozik, de új, pogány keretek között”. Érzékeli a katolikus újjászületés csírait, hiszi és reméli, hogy a Panteonba „egyszer visszaköltözik Párizs jó szelleme, Szent Genovéva”. Versailles és Trianon palotáiban megérinti a történelem szele. Ez utóbbitan „nekünk is szabad egy könnyet hullatni”. Hétfői napon a múzeum zárva, így csak kívülről nézheti meg „annyi gond és magyar bánat keserves színhelyét”. Az igazi lelki töltődést Lisieux, Karmel temploma, Kis Szent Teréz sírja és ott-hona jelenti számára.

Hat nap az Olimpik fedélzetén, neves egyházi személyek társaságában. Részletes, hangulatos leírást ad a hajóról, személyzetéről. A hajón bemutatott szentmise erősíti meg benne a felismerést: „csak egy olyan hajó van, melyet Isten láthatatlan keze kormányoz: az Egyház, Krisztus igaz Egyháza, mely a háborgó tengeren, az óceán közepén is egy és szép, és utasai– bármily világrészről jönnek is, és bármely nyelven beszélnek is – testvérek az oltár körül, a Krisztus szeretetében”.

Megérkezéskor két nagymajtényi híve fogadja. Három évvel előbb az ő áldásával indultak útra a messzeségbe, az ismeretlenbe. New York hatalmas méretei, a nyüzsgő város látványa csodálattal tölti el. De a látványon túl fölsejlik egy más megállapítás is: „A gyárkémények fojtó füstje, a hajótülkölés, zakatolás mindenfelé hirdeti, hogy itt minden dollárszerzésre van berendezve”.

Chicago néhány napra a katolikus világ központjává válik, benne és általa jelenítődik meg „Amerika hódolata Krisztus földi helytartója előtt”. Minden csupa pompa. Ünnepi díszbe öltözött utcák, lelkes hívek, impozáns, színes körmenet. A látvány bűvöletében is haza gondol: „Keresem az én két zászlómat, a régi hazámét és a mostaniét. És felfedeztem mindkettőt. Egyik oszlopon meg éppen ölelkezik a magyar és a román trikolor. Bár otthon is kezdenék megérteni és

megérezni a nemzeteket átfogó krisztusi gondolatokat.”

Az útirajz további része a kivándorolt magyarok világába vezeti az olvasót. A földiek körében tett utazások különös lelki, érzelmi többlettel gazdagítják sorait. Clevelandben tapasztalja meg azt, hogy nemcsak két Szatmár megye van, hanem egy harmadik, a magyarországi és a romániai mellé oda társítható az amerikai Szatmár megye is. A Szent Margit-, a Szent Erzsébet- és a Szent Imre-templom mellett ott a görögkatolikus román is. A Szent Margit-templomban bemutatott szentmisén „átadtam az otthoniak köszöntését, a majtényi síknak, a Bükknek, a Szamos-Kraszna-Homoródnak, az óhazának a köszöntését”. A kivándoroltak otthonainak részletes leírása, életük ismertetése jómódról vall, de a velük folytatott beszélgetésből kiviláglik a honvágy, a sokszálú kötődés a szülőföldhöz. A gyárakban igen kemény munka folyik, aki nem bírja, kiesik a sorból, a jómód, a létbiztonság odavész: „...nem egészen mennyország ez az Amerika sem”. Részletesen taglalja a lelki életet, azt az áldozatkészséget, amelyet templomaikért vállaltak. Hisz ott minden az ő kezük munkájának a gyümölcse, templomaik, iskoláik, közösségi otthonaik az ő dollárjaikból épültek és állnak fenn. Bóhm Károly és a többi magyar paptársai tartják meg őket Isten szeretetében, az Egyház feltő-ővő ölelésében. Ugyanakkor azt is észreveszi, hogy soraikban is teret hódít a bolsevista „evangélium”, és megjelennek a szekták is.

Ma is elszorul a szív, amikor a szatmári tájakról elszakadt, az őt fogadó, őt ünneplő clevelandi magyarságról írott sorokat olvassuk. Itthon is ismerős nevek, száznál is több nagymajtényi, nagykárolyi, gencsi, gilvácsi, szakaszi, krasznaterebesi, erdődi, nagymadarászi, krasznabéltéki, nagyszokondi, csanálói, kálmándi, mezőpetri, mezőfényi, mérki család köszönti az otthonról érkezett papot. A magyarság jelenléte nem csak fizikai valóságban érzékelhető. Buffalóban, az egyik parkban Petőfi-szobor állt, az ottani magyarok emelték. „És Amerika nem fél tőle. Még senkinek sem jutott eszébe ledönteni ezt a kellemetlen idegent itt éppúgy, mint ahogy Clevelandban is a Luna park utain vígan megmaradhat Kossuth Lajos szobra.” A Cattaragus indiántelegen tett látogatás a kisebbségi sorsra, következményeire emlékezteti: az indián iskolában tanuló gyerekek már nem beszélnek őseik nyelvét. A wigwamok eltűntek, helyükön megszokott amerikai faházak állnak. A windberi szénbányatelegen is nagymajtényiakkal találkozunk, földiekkel, akik „1923-ban felhívásomra kb. 150 dollárt küldtek a majtényi templomra”. Bridgeportban ugyancsak kivándorolt magyarok vendége. A város nevezetességeként tartják számon az épülő kétemeletes római katolikus magyar iskolát. A Szentnév Egylet piknikjén a jó öregek nyelvén – „lelkük felét otthon felejtették” – még magyarul folyik a szó. Ám azt is érzékeli, hogy a kint született fiatalság „lába már nem reagál a csárdás ütemére”. „Amerika, a nagy Moloch, elnyel mindent, megemészt és átfőrnél mindent, és lassan, nem is oly hosszú idő alatt az »óhazai« idegen lesz az új nemzedék előtt”. Sorai újra fölmelegednek, amikor övéihez, a New Jersey-i honfitársakhoz látogat. Közülük külön megemlíti a plébánián rá

várakozó, Színfaluból, Homoródról, Gilvácsról kivándorolt sváb asszonyokat, akik Amerika divatjáért sem adták fel a maguk kartonruhás, kendős egyszerűségét, sok-sok év után is sajnálják a falut, amelyet elhagytak.

Elismeréssel ír a főváros, Washington arcúlatáról. „Nyugodt, tiszta utcáival, szép fasoraival, gyönyörű parkjaival, tiszta levegőjével azt hirdeti, hogy ez nem a business városa, hanem Amerika nagyjainak mauzóleuma, az amerikai nemzeti öntudat szentélye.” Megcsodálja a Capitoliumot, a Fehér Házat, a katolikus egyetemet, amely templomaikhoz hasonlóan közadakozásból létesült, önerőből működtetik. A philadelphiai világkiállítás a gazdaságilag hatalmas erőt képviselő ország képét sugallja. Az utolsó napok ismét New York-ban telnek. A Broadway, a Wall Street, a börze – Mammon temploma – erőről, hatalomról, a pénz világáról beszélnek. A kikötőben már ott várja a Majestic, amely hatalmas méreteivel a világ legnagyobb személyszállító hajójaként vitte-hozta az utasokat, mozgalmas napokat ígérve.

Őt és fél nap múlva feltűnnek Európa partjai. Párizs, Strassburg megtekintése után robog vele a vonat az otthon felé. Lehangolja a vasúti kocsik ablakából megfigyelt vasárnapi munka látványa. A heilbronnai egynapos megálló a svábok őshazájának életébe enged rövid bepillantást.

(Folytatjuk)
Máriás József

A XX. SZÁZAD TÖRTÉNELMÉBŐL

Kezdőpont: a Münchener Katolikus Misszió

A Magyar Kolping Mozgalom és további törekvések a szabadság szolgálatában – ezt a sokat ígérő alcímet viseli Mike Valéria édesapjáról írt könyve: *Mike (Mádl) János és kora (1905–1981)*. És amit ígér, annál is többet ad ez a 700 oldalas, képekkel gazdagon illusztrált gyűjtemény: nemcsak Mike Jánosnak és a Kolping-mozgalomnak állít benne emléket, hanem egy egész – sokszor nagyon szomorú, de hősies – korszak dokumentációját is adja. És annyira közvetlen hangú, barátságos, hogy olvasás közben az ember kissé családtagnak kezdi érezni magát.

A könyv eredete egy véletlen találkozás volt 1994 karácsonyán Cserháti Ferenc püspök, akkor müncheni plébános, és az Egyesült Államokban élő Mike Valéria, a New York-i Cornell Egyetem biostatistika-professzora között. Mike Valéria mint kislány Münchenben a háború után jól ismerte Rozsály Ferenc piarista főlelkészt, akinek édesapja munkatársa lett a Magyar Caritas Szolgálat és a katolikus egyházközösség megalapításában. A korán elhunyt lelkes fiatal szerzetesről és erről a munkáról nem volt semmi hiteles információ. Mike Valéria tehát írt egy visszaemlékezést a kezdetről, amely megjelent a Katolikus Misszió *Értesítőjében*. Ezt követően – sokfelől érkező biztatásra – vállalta a nehéz kutatási feladatot, hogy megírja édesapja életrajzát.

Magyarországon Mike János (a családi név 1944-ig Mádl volt) a Kolping-mozgalom keretében munkálkodott. Boldog Kolping Adolf (1813–1865) Marx Károly kortársa volt Németországban, és a nagy pápai szociális enciklikák – a *Rerum Novarum* és a *Quadragesimo Anno* – előfutárának tekinthetjük. Kereszténység és munkásmozgalom volt Mike János és társai munkájának alapeszméje. Végcéljuk egy harmadik gazdasági rend-

VATIKÁNI BANKÁR SZEGÉNYSÉGRŐL, GAZDAGSÁGRÓL

Gazdagnak lenni nem hiba, szegénynek lenni nem erény. Az üzletember, ha szegésre törekszik, jól teszi, ha gazdagságra törekszik. A kapitalizmus az a rendszer, amely a leginkább segíti és felhasználja az emberi szorgalmat és kreativitást. A jólét nem az önzésről szól – ilyen gondolatokat fogalmazott meg a Catholic World Reportnak adott interjújában Ettore Gotti Tedeschi, a Vatikáni Bank vezetője.

Az Egyháznak is szüksége van anyagi javakra, hogy megőrizhesse függetlenségét. Akárcsak egy családnak és minden egyes embernek – véli a közgazdász, aki a hírek szerint közreműködött több pápai enciklika megfogalmazásában is. Rámutatott az ismert igazságra: a pénz, a javak önmagukban semlegesek, viszont lehet őket jóra és rosszra használni. A javak újraosztása csak akkor jöhet szóba, ha létrehozuk azt, amit szét akarunk osztani, különben a szegénységet támogatjuk. A fejlődés és újraelosztás tehát kéz a kézben jár. Ha a gazdagok szegénnyé teszik az embereket, maguk is szegények lesznek egy idő után.

Krisztus is számított a gazdagokra, az őt támogató asszonytól kezdve a vámos Mátéig és Zakeusig – mutat rá a bankár. És a gazdag Lázár sem gazdagsága miatt került a pokolra, hanem azért, mert még azt sem adta a szegény Lázárnak, ami az asztaláról lehullott. A jólétre nem úgy kellene tekintenünk, mint valaki vagyainak a kielégítésére, hanem úgy, mint ami miatt azzal a kérdéssel fordulhatunk a szomszédhoz: miben segíthetek? □

szer létrehozása volt, a marxizmus és a liberális kapitalizmus között. Később az Egyesült Államokban Mike János felfedezte az amerikai kapitalizmusban azt, amit ők otthon terveztek.

A szerző vázolja édesapja közéleti tevékenységét Amerikában, és elbeszélése folyamán szóba kerül a Magyar Keresztény Népmozgalom, a Magyar Nemzeti Bizottmány, a Szabad Európa Bizottság, a *Katolikus Magyarok Vasárnapja*, Mindszenty- és Prohászka-ünnepélyek... A szereplők között megjelenik Közi Horváth József, Varga Béla, Bíró Benedek, Eszterhás István, Kállay Miklós, Eckhardt Tibor és Teller Ede. A kötet nagyszámú eredeti anyagot tartalmaz, Mike János három nyelven készült írsaival.

A könyv végén van még egy külön fejezet magyar piaristákról. Ebben további színes részlettel emlékezik meg Rozsály Ferencről (1917–1957), aki „fáradhatatlan üttörő” volt, és „meteor a magyar emigrációs égen”. Itt van megörökítve a kis magyar csoport sokrétű tevékenysége, és az a tény, hogy piarista rendtartományt alapítottak az Egyesült Államokban. És itt van az elsők között Meskó Lajos (1911–2008) költő, „Bujdosó Bálint, sorsunk dalnoka”, akinek verseiből megkapó választékot is talál az olvasó.

Mike Valéria kitűnő könyvéhez Miklósházy Attila SJ, a külföldön élő magyarok ny. püspöke írt méltató ajánlást.

Ruppert József piarista

(Mike Valéria: *Mike (Mádl) János és kora (1905–1981): A Magyar Kolping Mozgalom és további törekvések a szabadság szolgálatában*. METEM Kiadó, Budapest 2010. A könyv kapható a magyarországi egyházi könyvesboltokban.)

HÍREK – ESEMÉNYEK

Varsó: Erdő Péter díszdoktor

Díszdoktorrá avatták a varsói Stefan Wyszyński Bíboros Egyetemen szeptember 15-én Magyarország bíboros primását. A méltatásban elhangzott: „jelentős szerepe van a jogi tudomány fejlődésében, főleg az egyházi jog területén, de segíti az európai jogi kultúra fejlődését is”. Erdő Péter úgy fogalmazott: a nagylelkű gesztusban azt a szimpátiát és közelséget véli felfedezni, amely századok óta összeköti a lengyeleket és a magyarokat.

A PMI új rektora

Két rektori ciklusának lejárta után a Nevelési Kongregáció köszönetnyilvánítás mellett felmentette Németh László prelátust a Pápai Magyar Intézetben betöltött rektori tisztsége alól. Németh László továbbra is ellátja az olaszországi magyar főlelkész feladatkörét, egyúttal ő lett a római Szent István Ház új vezetője is. Ugyanakkor az Apostoli Szentszék megerősítette Tóth Tamás, a budapesti Apostoli Nunciatúra eddigi titkára kinevezését a Pápai Magyar Intézet élére.

A püspöki kar ülése

Szeptember elején tartotta őszi ülését a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia. Az ülés témái között szerepelt az új evangelizáció, a Katolikus Karitás 80. évfordulója, a kihasználatlan épületek,

valamint a világi jogi változások egyházi hatásai. Ezzel összefüggésben fontos téma volt az októberi népszámlálás: a püspökök arra buzdították a híveket, hogy vallják meg katolikus hitüket. Az ülésen hivatalosan is bemutatkozott és átadta megbízólevelét a Szentszék nemrégiben hazánkba érkezett új nagykövete, Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius.

A kopt pápa Magyarországon

A katolikus egyetem ünnepi ülésén díszdoktorrá avatták III. Senuda kopt egyházfőt augusztus 19-én Budapesten. Az indoklás szerint „kimagasló hatású publikációs tevékenységéért”, a bölcsészettudományok, különösen az irodalom-, a filozófiai és a történelemtudományok területén végzett munkásságáért kapta a díszdoktori címet. III. Senuda 88 éves, történész végzettségű egyházi vezető, rendkívüli műveltségű, a nyugati kultúrában is otthonosan mozgó személyiség. 1956 és 1962 között teljes remeteségbe vonult, majd 1971-ben választották egyháza vezetőjévé. Az akkori hatalom 1981–1985 között száműzte, kolostorba vonult vissza. 2000-ben találkozott II. János Pál pápával is.

Bérrendezés

Rendeletet fogadott el a kormány az egyházi fenntartású egészségügyi, oktatási, szociális, valamint közgyűjteményi és közművelődési ágazatban foglalkoztatottak kompenzációjának részletszabályairól. Ezzel a kormány biztosítja, hogy az adó- és járulékváltozások miatt az egyházi közfeladat-ellátó szektorban egyetlen munkavállaló esetében se csökkenjen 2011-ben a rendszeres nettó kereset. Mivel az állami és önkormányzati intézményekben dolgozó közalkalmazottak a bérkompenzációt már korábban megkapták, a kormány ezzel az intézkedésével biztosította a közfeladatot ellátó egyházi intézményeknek az állami és önkormányzati intézményekkel egyenlő finanszírozást. □

SZÁJRÓL SZÁJRA

II. Lajos bajor királyról – további rejtélyekről

Anekdoták tömegéből válogathat, aki megpróbál eligazodni az egymásnak elentmondó és mégis meggyőző „adatok” útvesztőjében. Az elmúlt hónapi Szájról szájra néhányat felsorolt ezekből, most szeretnék részletekkel is szolgálni. Ugyanis – meglepetésemre és váratlanul – érdeklődés mutatkozott...

A százhuszonöt évvel ezelőtt bekövetkezett halál oka: öngyilkosság. Ennek az elméletnek alapjául szolgál, hogy II. Lajos élete során többször foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Csakhogy a halálesetet követő vizsgálatok során nem találtak vizet a tüdőben, és így az okfejtésnek ez a változata megingott. Eszerint: a király öngyilkosságát dr. Gudden – a kísérő orvos – meg akarta akadályozni. A dulakodás során II. Lajos a nála sokkal gyengébb Guddent víz alá nyomta, majd amikor az elgyengülten feladta a küzdelmet, végrehajtotta szándékát: vízbe fojtotta magát. Hogy a tüdőben nem találtak vizet? – az elméletet védők szerint ez nem zárja ki a fulladás okozta halált, mert kivételes esetekben egész kevés víz is elegendő a tüdőben ahhoz, hogy „vízbe fulladjon” valaki. Tehát: öngyilkosság.

Egy másik elmélet szerint a közismert rossz fogak, illetve a lyukas fogak betömésénél használt amalgám volt az ok. A megglazult töméseket a király lenyelte, és így rengeteg higany került a szervezetébe. Ez szívizomgyengeséghez vezetett, és a hideg vízben a szív felmondta a szolgálatot. Ezt a véreben kimutatott két ezrelék alkohol és a pszichés megterhelés is alá támasztja. Tehát: amalgámmérgezés.

Egy harmadik elmélet így szól: A két vízbefulladt órája különböző időben állt meg. A királyé 18.54-kor, dr. Guddené 20.06-kor. Erre építették a következő hipotézist: Miután a séta előtt elhangzott a mondat: ápoló nem lehet a kíséretben, a király meg akart szökni a kényszerlakhelyül kijelölt kastélyból. Sétájuk során egy kanyarban a király és dr. Gudden beszálltak az ott várakozó kocsiba, abban a hiszemben, hogy azt az osztrák császárné, Erzsébet küldte a meneküléshez. A kocsiban dr. Gudden kloroformmal elkábította II. Lajost, és a vízparthoz érve a magatehetetlent kirángatták a kocsiból, letépték ruháját, és vízbe fojtották. Közben a kocsis a veszélyes tanút, dr. Guddent szintén a tó vizébe fojtotta. Bizonyíték: a különböző időkben megállt órák. Tehát: gyilkosság.

A mesterlövészről, aki állítólag a nyolcszáz méterre lévő kastélyból agyonlőtte a királyt, már azért sem beszélnek, mert abban a kérdéses időben senki nem hallott lövést.

A boncolás során talált „külsérelmi nyomok” még azt a feltevést is támogatják, hogy a dulakodás során a király megölte dr. Guddent. A fojtogatást valószínűsítő nyomok – az annak során bekövetkezett halállal – még orvosa gyilkosává is tennék II. Lajost.

A százhuszonötödik évforduló alkalmából elhangzott méltatások egyike ezt mondta végezetül: II. Lajos élete katasztrófák sorozata volt. Igaza lenne?

Közreadta: **Ramsay Győző**

BRAZILIAI MAGYAROK KÖZÖTT

Várszegi Asztrik püspök-főapát a braziliai São Paulo magyar bencés apátságába látogatott, augusztus 20-án a bencés közösség konventmiséjében három testvér diakónussá szentelt, és együtt ünnepelte Szent István napját a helyi magyarokkal.

Másnap a Szent Gellért Apátság iskolájának zsúfolt előadótermében mutatta be a főapát az ünnepi szentmisét. Homíliájában a szentírási szövegek alapján arról beszélt, miképpen maradhatunk meg hívő kereszténynek e gyorsan változó világban. Míg Szent István királyunk a kor adta lehetőségek közepette „felülről” építette az Egyházat, nekünk az új évezred kezdetén a személyes megtérés útján, a hívek közösségé-

ben mintegy „alulról” kell tennünk ugyanezt. Az élő egyházi közösségek egy lelki-spirituális hálójával ajándékozhatják meg ma a szélesebb társadalmat – akár Brazíliában, akár Magyarországon.

Ezt követően a Magyar Nap programja keretében három népitánc-együttes (Pántlika, Sarkantyú, Zrínyi) lépett fel, Altorjay Kinga népdalokat énekelt, majd a Budapesten tanuló fiatal brazil zongoraművész, Tiago Liszt-zongoraműveket játszott.

Az eseményen részt vett Misi Gyula nagykövetségi tanácsos Brazília fővárosból és Dobos Eszter konzul, valamint Gyuricza Gábor konzuli munkatárs São Paulóból.

(Pannonhalmi Főapátság)

A püspök-főapát magyar cserkészekkel

„EGY NÉP...”

(Folytatás az 1. oldalról)

Márai vigasztaló, kétségbeesetten is reménykedni akaró szavai jólesők voltak-lehettek, mint a csillogó papírba csomagolt, szegényes kukorikák a fenyőfán. Úgy dünyögöm magamban most, októberben ezt a karácsonyi verset – kissé zavarodottan térben, időben –, mint aki ugyancsak vigasztalni akarja magát.

A vers ugyanis rákérdez: miképpen volt lehetséges, hogy egy kis ország reményt tudott csillantani más kis országok számára is, ha csak pár napra is. Hogy emberek elhiheték, ha csak pár napra is, hogy nem a félelem és a rette-

gés, a nyomorúság és a szolgálalkúság az egyetlen lehetséges létmód.

Fölteszi a kérdést:

Miért nem pusztult ki, ahogy kérték?

Mért nem várta csendben a végét?

Miért, hogy meghasadt az égbolt,

Mert egy nép azt mondta: „Elég volt”.

A remény igazi esélyét 1956-ban az jelentette: „egy nép azt mondta: elég volt”. Ne feledjük: ez volt a forradalom lényege, nem a fegyveres harc, nem a politikai ügyeskedések és ügyetlenségek. Az erkölcsi erő volt a lényeg: „elég volt”.

És másfél éve újra mondott valami hasonlót – ha nem is olyan elsöprő erővel. Szükségünk van még további erőre és erősítésre.

Mennyből az angyal – jöjj sietve, 2011-ben is Budapestre.

Hofmann Ádám

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Gondoljuk el egy pillanatra: 2010-ben a futball-világbajnokságot Dél-Afrikában „ünnepelték”. Szerte a világon, a legkisebb falvakban is, gyerekek, fiatalok, felnőttek és öregek a képernyő előtt élték át a nagy meccseket; a stadionokban személyesen jelen lévő szurkolókkal együtt éltették a számukra rokonszenves csapatok győzelmét, és hurrogták le a veszteseket. Közben megélték azt is, hogy Dél-Afrika az övéktől nagyon különböző ország: mások az életfeltételek, más a testvériség és a haverság. Ha módjukban állt, vásároltak apró, sajátos emlékeket is: trikót, cipőt, labdát.

Mi történik, amikor az Egyház „ünnepel” – például II. János Pál vagy Teréz anya temetését? Ráeszmél és megéli életük értelmét, karizmáját, fölismeri, hogy „Senkinek sincs nagyobb szeretete, mint aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

Valami hasonló a missziós világnap. Összejövünk, közösségben megéljük életünk értelmét és küldetését. „Menjete az egész világra, hirdessétek az Evangéliumot minden teremtménynek!” (Mk 16,15). Ez a „minden teremtmény” ma több mint 6,8 milliárd embert jelent; ennek harma-

da keresztény, vagyis már meghallotta, és valamilyen mértékben elfogadta az Evangéliumot. (Egy hatod katolikus, egy hatod nem katolikus keresztény.) A mai emberiség második harmadában már folyik az evangelizálás, harmadik harmadához még nem jutott el.

Krisztus misztikus Teste vagyunk, és „ünnepeljük” az emberiségnek imént felvázolt állapotát. Krisztusban egyesülve egyetlen test vagyunk, sok és sokféle tagokkal. Krisztus üdvözítő kegyelme és a Szentlélek bennünk lakása éltet és képesít bennünket. Figyelünk egymásra, a másik konkrét helyzetére.

Hogyan folyik a missziós világnap egy helyi közösségben? Jó, ha átfogja az egész október hónapot: „egy hónap az evangelizálásért.” Röplapot dolgozunk ki, sokszorosítunk, osztunk szét; ez tartalmazza a világhelyzet ismertetését, és a konkrét tennivalókat is megjelöli. Imatálalkozókat tartunk (előszóval a eu-charisztikus Jézus előtt), és megszervezzük az anyagi segítség gyűjtését. Beszámolót készítünk az imádkozás, a nagylelkű odafigyelés, a konkrét adakozás lefolyásáról.

Imádkozunk ebben a hónapban a nagy öröm megtapasztalásának és az egyháztudat megújulásának kegyelméért is!

Nagy Ferenc SJ

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

NYUGAT-EURÓPAI magyar lelkipásztori központ: Magyar Katolikus Delegatura – Ungarische Katholische Delegatur, Dr. Cserháti Ferenc delegátus, külföldi magyar lelkipásztori szolgálat ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, Landwehrstraße 66, D-80336 München, Tel.: (49-89) 532 82 88, Del.: (49-89) 530 96 27, Fax: (49-89) 532 82 45, E-mail: ung.delegat@gmx.de

ANGLIA:

London: Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; Cambridge, Birmingham; www.magyardkatolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs-űjhely (Szent József-templom) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum: Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, T.: 0043-1/3191403-18, E-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, Előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: kersztfalvi@freemail.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.15-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.30-kor.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, Tel.: 0043-316/68 21 2421; szentmise a hónap első vasárnapján 10.30 órakor, a második vasárnap előtti szombaton 18.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor a Kalvarienberg-Kirchében, Kalvarienbergstr. 155.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungamseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: emest.szabo@diozese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Tatár Zoltán János, A-9854 Malta 74, Tel.:0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, E-Mail: tzoltanjanos@gmail.com; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Kovács József, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155, www.magyardmisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. P. Szomszéd Tamás József SJ, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, vagy mobil: 0049-151/14 23 28 06.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Tel.: 0049-911/507 57 96.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/ 238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Padeborn-Osnabrücki Egyházmegyek:

Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel.: 0049-251/32 65 01; Fax: 0049-251/144 29 31. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passaui Egyházmegye:

Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: 0049-8505/1229.

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye:

Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre és Ft. Pilis György, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffl e-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43, Fax: 386-405.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaletto, 481, 00151 Roma, Telefon és fax: 0039 06 6530 796, mobil: 00 349 348 79 52 165, pninemeth@gmail.com, Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell'Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039/347 344 5538, E-Mail: ruppert.jozsef@piarista.hu

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-44/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/321 1925. Szentmise minden hó 1. vasárnapján 11.30-kor a fribourgi Krisztus Király-plébánia-templom jobb oldali részén található Miasszonyunk-kápolnájában (Rte du Comptoir 2, CH-1700 Fribourg). E-mail: abbe@petrupopa.ch; www.fribourgmise.ch

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Tel.: 0041-21/6478 678.

Bern: Ft. Pál István Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-Mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Wasgenring 47, CH-4055 Basel; Tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68. □

Magyar zarándoklat – Scheyern, Németország

A németországi magyar lelkészek aacheni határozata alapján a németországi magyarok nagy nemzeti zarándoklatára kerül sor

2011. október 8-án, szombaton,

Magyarok Nagyasszonya és nemzeti ünnepünk alkalmából, a bajorországi Scheyernben, a bencés kolostor szép bazilikájában, ahol 1180 óta nagy tiszteletnek örvend a híres „Scheyerni kereszt”, Krisztus Urunk keresztjének egy darabkájával, aztán a Szent István király és Boldog Gizella házasságára emlékeztető Király-kápolna a X. századi várkápolna, majd sekrestye helyén, és a „Fejedelmi képek”, eredetileg 1382–83-ból, jelenlegi formájában 1624–25-ből.

12.00 órakor főpapi szentmise, utána ebédszünet

14.00-15.00-ig ünnepi megemlékezés a kolostor vendéglőjének kis színpaddal ellátott nagytermében. A műsorban lehetőséget kínálunk a németországi magyar fiatalok, cserkészek, egyházi énekkarok, népitáncgyüttesek bemutatkozására és közreműködésére. **Vendégünk lesz Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes.**

A németországi magyar zarándokkal együtt szeretettel várjuk magyar testvéreinket és barátainkat a szomszédos országokból, hazánkból, illetve az egész Kárpát-medencéből, vagy bárhonnan.

Szívélyes meghívással:

Cserháti Ferenc delegátus, a külföldi magyarok püspöke

További tájékoztató:

Magyar Katolikus Delegatura, Landwehrstraße 66, D-80336 München, Tel.: +49-89/532 82 88, Fax: +49-89/532 8245, E-mail: ung.delegat@gmx.de, illetve a helyi magyar lelkészeknél, akik híveik scheyerni zarándoklatát közvetlenül szervezik.

HIRDETÉSEK

Côte d’Azur, Nizza. Kiadó minden igényt kielégítő, a nizzai kikötőhöz (tengerpart-hoz) közel berendezett lakás, 450 EUR/hét (2 v. 4. sz.). T.: 0033-6/43 60 95 52.

Kiadó Budapest-Belváros, Ferenciek terénél színvonalas, minden igényt kielégítő 2 szobás lakás, 2 v. 3 személynek, 70 EUR/nap. T.: 0033-6/43 60 95 52.

Budapest, XVI. ker., Árpádföld csendes, kertvárosi részén, közel a központhoz (31-es busz és üzletek) eladó kedvező áron egy 50 m²-es családi ház, melléképületekkel, amelyek 752 m²-es telken épültek. T.: 0036-20/22 56 783.

Megjelent Simon Mária turisztikai könyve az olasz Svájcról magyarul (20 Sfr. v. 12 EUR). Rendelhető a szerzőnél: marysimon@hispeed.ch

Szőke, attraktív, elegáns (55/174), tanult hölgy, házasság céljából megismerkedne komoly szándékú, intelligens, nem dohányzó, jólsituált úrral. Jelige: „jólelkű”.

Személy- és árufuvarozás – Erdély–Németország. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól házíg. T.: 0040-(0)745/48 70 56, e-mail: chiricutafistvan@citromail.hu

A katolikus, református,

evangélikus kiadók gazdag

választéka.

www.egyhazikonyvklub.hu

Szinte mindegyik könyvre, DVD-re, CD-re kedvezmény!

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNK BEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR	
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 % , illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS MISSZIÓ
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@gmx.de
www.ungarische-mission.de

*
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző,
Vincez András
*
Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHSPRACHIGE KATHOLISCHE MISSION
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@ungarische-mission.de
eletuenk@gmx.de

*
Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USS 60
*

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR
Tengerentúlra USS 60

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarischsprachige Katholische Mission
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDEFF

*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER DRUCK GmbH
Am Fohlenhof 5.
82256 Fürstenfeldbruck
*

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

† **P. Pártos László SJ (1923–2011)**
Pártos László Pécssett született 1923. október 21-én. A pécsi Pius Gimnáziumban érettségizett 1941-ben, utána 1943. augusztus 14-én belépett a Jézus Társaságába. Három év filozófiát végzett a szegedi jezsuita főiskolán (1945–48), majd külföldre rendelték, és a négy év teológiát a leuveni jezsuita főiskolán végezte, megszakításokkal betegsége miatt (1951–57). 1956. február 2-án szentelte

őt pappá Brüsszelben Msgr. Boleslaus Sloskans.

Ezután 1958. július 14-től szinte egész életét Brüsszelben, a Lumen Vitae-ben, (Centre International d’Etudes de la Formation Religieuse) töltötte mint könyvtáros és a Lumen Vitae folyóirat könyvrovatának szerkesztője. 2011. szeptember 12-én halt meg Brüsszelben – életének 88., szerzetességének 68., papságának 55 évében.

Miklósházy Attila ny. püspök